

Własności domknięcia automatów z więzami równościowymi

Marta Maciejewska

18 kwietnia 2012

Spis treści

- 1 Wprowadzenie
- 2 Automaty skończone
- 3 AWEDC
- 4 AWCBB
- 5 Automaty redukcyjne

Własności domknięcia

	AWEDC	AWCBB	Automaty redukcyjne
przecięcie			
suma			
determinizacja			
dopełnienie			

Automat skończony na drzewach

Definicja

Skończony automat niedeterministyczny $A = (Q, \Sigma, Q_f, \Delta)$, gdzie

Q - zbiór stanów

$Q_f \subseteq Q$ - zbiór stanów akceptujących

Σ - alfabet (skończony, urangowany)

Δ - reguły przejścia

Wersja “z dołu do góry”

Reguły przejścia Δ postaci

$$f(q_1(x_1), \dots, q_n(x_n)) \rightarrow q(f(x_1, \dots, x_n))$$

gdzie:

- $f \in \Sigma_n$
- $q, q_1, \dots, q_n \in Q$

Przykład 1

$$\Sigma = \{f_2, g_1, a_0\}, Q = \{q_a, q_g, q_f\}, Q_f = \{q_f\},$$

$$\Delta = \{$$

$$a \rightarrow q_a(a)$$

$$g(q_g(x)) \rightarrow q_g(g(x))$$

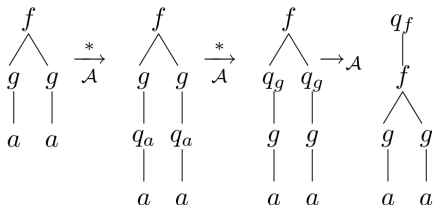
$$g(q_a(x)) \rightarrow q_g(g(x))$$

$$f(q_g(x), q_g(y)) \rightarrow q_f(f(x, y))$$

$$\}$$

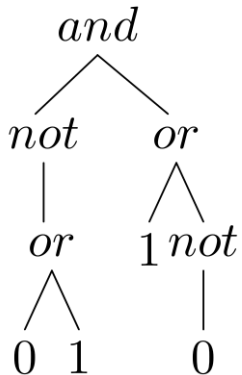
Przykład 1

$$\begin{array}{rcl}
 a & \rightarrow & q_a(a) \\
 g(q_g(x)) & \rightarrow & q_g(g(x)) \\
 g(q_a(x)) & \rightarrow & q_g(g(x)) \\
 f(q_g(x), q_g(y)) & \rightarrow & q_f(f(x, y))
 \end{array}$$

Przykład 2 - prawdziwe formuły logiczne

Przykład 2 - prawdziwe formuły logiczne

$$\Sigma = \{0_0, 1_0, \text{not}_1, \text{and}_2, \text{or}_2\}, \quad Q = \{f, t\}, \quad Q_f = \{t\}$$

$$\Delta = \{$$

$$0 \rightarrow f, \quad \text{not}(t) \rightarrow f,$$

$$1 \rightarrow t, \quad \text{not}(f) \rightarrow t,$$

$$\text{and}(t, t) \rightarrow t, \quad \text{or}(t, t) \rightarrow t,$$

$$\text{and}(t, f) \rightarrow f, \quad \text{or}(t, f) \rightarrow t,$$

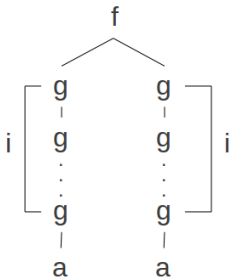
$$\text{and}(f, t) \rightarrow f, \quad \text{or}(f, t) \rightarrow t,$$

$$\text{and}(f, f) \rightarrow f, \quad \text{or}(f, f) \rightarrow f$$

$$\}$$

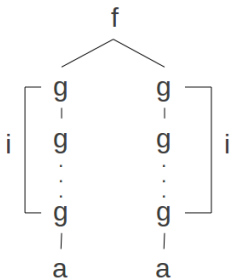
Przykład 3

$$L = \{f(g^i(a), g^i(a)) \mid i > 0\}$$

Przykład 3

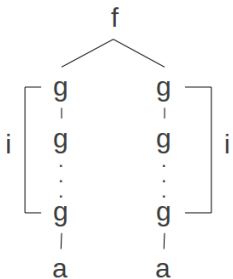
$$L = \{f(g^i(a), g^i(a)) \mid i > 0\}$$

- nie jest rozpoznawany przez taki automat

Przykład 3

$$L = \{f(g^i(a), g^i(a)) \mid i > 0\}$$

- nie jest rozpoznawany przez taki automat
- lemat o pompowaniu

Automaty z warunkami równości i nierówności

Definicja

Automat z warunkami równości i nierówności (AWEDC)

$A = (Q, \Sigma, Q_f, \Delta)$, gdzie

Q - zbiór stanów

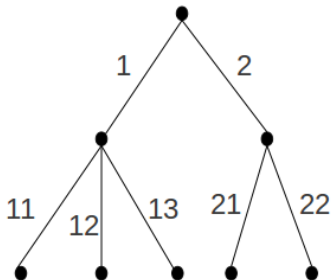
$Q_f \subseteq Q$ - zbiór stanów akceptujących

Σ - alfabet (skończony, urangowany)

Δ - reguły przejścia postaci $\mathbf{f}(q_1(x_1), \dots, q_n(x_n)) \xrightarrow{c} q(\mathbf{f}(x_1, \dots, x_n))$

c - kombinacja boolowska warunków równości/nierówności

Postać warunków

Przykładowe warunki:

$$1 = 2, (13 \neq 22) \vee (13 = 21)$$

Determinizacja

Definicja

Automat $A \in AWEDC$ jest deterministyczny jeśli dla każdego t istnieje co najwyżej jeden stan q taki, że $t \xrightarrow{*}_A q$

Determinizacja

Przypadek automatów skończonych:

Determinizacja

Przypadek automatów skończonych:

Niech $A = (Q, \Sigma, Q_f, \Delta)$

$A_d =_{def} (Q_d, \Sigma, Q_{df}, \Delta_d)$, gdzie:

Determinizacja

Przypadek automatów skończonych:

Niech $A = (Q, \Sigma, Q_f, \Delta)$

$A_d =_{def} (Q_d, \Sigma, Q_{df}, \Delta_d)$, gdzie:

- Q_d to wszystkie podzbiory Q

Determinizacja

Przypadek automatów skończonych:

Niech $A = (Q, \Sigma, Q_f, \Delta)$

$A_d =_{def} (Q_d, \Sigma, Q_{df}, \Delta_d)$, gdzie:

- Q_d to wszystkie podzbiory Q
- Q_{df} to wszystkie podzbiory Q zawierające jakiś stan akceptujący automatu A

Determinizacja

Przypadek automatów skończonych:

Niech $A = (Q, \Sigma, Q_f, \Delta)$

$A_d =_{def} (Q_d, \Sigma, Q_{df}, \Delta_d)$, gdzie:

- Q_d to wszystkie podzbiory Q
- Q_{df} to wszystkie podzbiory Q zawierające jakiś stan akceptujący automatu A
- dla $s, s_1, \dots, s_n \in Q_d$, $f(s_1, \dots, s_n) \rightarrow s \in \Delta_d$ wtw.
 $s = \{q \in Q \mid \exists q_1 \in s_1, \dots, \exists q_n \in s_n, f(q_1, \dots, q_n) \rightarrow q \in \Delta\}$.

Determinizacja

Dla AWEDC:

Determinizacja

Dla AWEDC:

- obliczanie warunków przejść:

dla $s, s_1, \dots, s_n \in Q_d$,

Determinizacja

Dla AWEDC:

- obliczanie warunków przejść:

dla $s, s_1, \dots, s_n \in Q_d$, $f(s_1, \dots, s_n) \xrightarrow{c} s$, gdzie

Determinizacja

Dla AWEDC:

- obliczanie warunków przejść:

dla $s, s_1, \dots, s_n \in Q_d$, $f(s_1, \dots, s_n) \xrightarrow{c} s$, gdzie

$$c \stackrel{\text{def}}{=} \left(\bigwedge_{q \in S} \bigvee_{f(q_1, \dots, q_n) \xrightarrow{c_r} q \in \Delta, q_i \in S_i} c_r \right) \wedge \left(\bigwedge_{q \notin S} \bigwedge_{f(q_1, \dots, q_n) \xrightarrow{c_r} q \in \Delta, q_i \in S_i} \neg c_r \right)$$

Determinizacja

Dla AWEDC:

- obliczanie warunków przejść:

dla $s, s_1, \dots, s_n \in Q_d$, $f(s_1, \dots, s_n) \xrightarrow{c} s$, gdzie

$$c \stackrel{\text{def}}{=} \left(\bigwedge_{q \in S} \bigvee_{f(q_1, \dots, q_n) \xrightarrow{c_r} q \in \Delta, q_i \in s_i} c_r \right) \wedge \left(\bigwedge_{q \notin S} \bigwedge_{f(q_1, \dots, q_n) \xrightarrow{c_r} q \in \Delta, q_i \in s_i} \neg c_r \right)$$

- reszta konstrukcji tak jak dla automatów bez warunków

Determinizacja

	AWEDC	AWCBB	Automaty redukcyjne
przecięcie			
suma			
determinizacja	2^n		
dopełnienie			

Przecięcie

$$A_1 = \{Q_1, \Sigma, Q_{f1}, \Delta_1\}, A_2 = \{Q_2, \Sigma, Q_{f2}, \Delta_2\}$$

Przecięcie

$$A_1 = \{Q_1, \Sigma, Q_{f1}, \Delta_1\}, A_2 = \{Q_2, \Sigma, Q_{f2}, \Delta_2\}$$

- automat produktowy

Przecięcie

$$A_1 = \{Q_1, \Sigma, Q_{f_1}, \Delta_1\}, A_2 = \{Q_2, \Sigma, Q_{f_2}, \Delta_2\}$$

- automat produktowy
- jeśli $f(q_1, \dots, q_n) \xrightarrow{c} q \in \Delta_1$ i $f(q'_1, \dots, q'_n) \xrightarrow{c'} q' \in \Delta_2$, to $f((q_1, q'_1), \dots, (q_n, q'_n)) \xrightarrow{c \wedge c'} (q, q') \in \Delta$

Przecięcie

	AWEDC	AWCBB	Automaty redukcyjne
przecięcie	$O(n^2)$		
suma			
determinizacja	$O(2^n)$		
dopełnienie			

Suma

$$A_1 = \{Q_1, \Sigma, Q_{f1}, \Delta_1\}, A_2 = \{Q_2, \Sigma, Q_{f2}, \Delta_2\}$$

Suma

$$A_1 = \{Q_1, \Sigma, Q_{f1}, \Delta_1\}, A_2 = \{Q_2, \Sigma, Q_{f2}, \Delta_2\}$$

- $Q = Q_1 \cup Q_2$

Suma

$$A_1 = \{Q_1, \Sigma, Q_{f1}, \Delta_1\}, A_2 = \{Q_2, \Sigma, Q_{f2}, \Delta_2\}$$

- $Q = Q_1 \cup Q_2$
- $Q_f = Q_{f1} \cup Q_{f2}$

Suma

$$A_1 = \{Q_1, \Sigma, Q_{f1}, \Delta_1\}, A_2 = \{Q_2, \Sigma, Q_{f2}, \Delta_2\}$$

- $Q = Q_1 \cup Q_2$
- $Q_f = Q_{f1} \cup Q_{f2}$
- $\Delta = \Delta_1 \cup \Delta_2$

o ile $Q_1 \cap Q_2 = \emptyset$ (zawsze możemy tak zrobić)

Suma

	AWEDC	AWCBB	Automaty redukcyjne
przecięcie	$O(n^2)$		
suma	$O(n)$		
determinizacja	$O(2^n)$		
dopełnienie			

» RA

Dopełnienie

$$A = \{Q, \Sigma, Q_f, \Delta\}$$

Dopełnienie

$$A = \{Q, \Sigma, Q_f, \Delta\}$$

- determinizacja
- $Q_f = Q \setminus Q_f$

Dopełnienie

	AWEDC	AWCBB	Automaty redukcyjne
przecięcie	$O(n^2)$		
suma	$O(n)$		
determinizacja	$O(2^n)$		
dopełnienie	$O(2^n)$		

» AWCBB

Przykład 2

- założmy, że mamy pewien skończony zbiór słów L

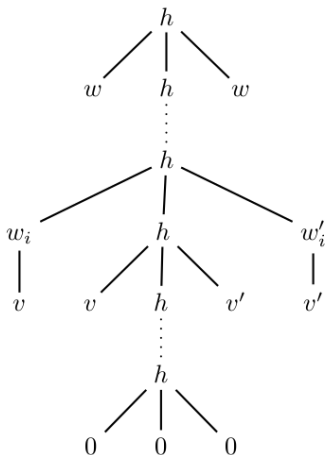
Przykład 2

- założymy, że mamy pewien skończony zbiór słów L
- możemy rozpoznawać ścieżki, na których kolejne litery tworzą pewne słowo z L

Przykład 2

- założmy, że mamy pewien skończony zbiór słów L
- możemy rozpoznawać ścieżki, na których kolejne litery tworzą pewne słowo z L
- możemy rozpoznawać ścieżki, na których kolejne litery tworzą pewne słowo z L^*

Przykład 3

Sprawdzanie pustości

Twierdzenie

Problem pustości dla *AWEDC* jest nierozstrzygalny.

Automaty z warunkami równościowymi pomiędzy braćmi

Definicja

Automat $A \in AWEDC$ nazwiemy automatem z warunkami równościowymi pomiędzy braćmi (AWCBB) jeśli wszystkie warunki mają postać $i = j$, gdzie $i, j \in \mathbb{N}_+$

Przykłady

- Pełne zrównoważone drzewa binarne nad $\Sigma = \{f_2, a_0\}$:

$$Q = Q_f = \{q\},$$

$$\Delta = \left\{ \begin{array}{ll} a & \rightarrow q \\ f(q, q) & \xrightarrow{1=2} q \end{array} \right\}$$

Przykłady

- Pełne zrównoważone drzewa binarne nad $\Sigma = \{f_2, a_0\}$:

$$Q = Q_f = \{q\},$$

$$\Delta = \left\{ \begin{array}{l} a \rightarrow q \\ f(q, q) \xrightarrow{1=2} q \\ \end{array} \right\}$$

- $f(t, t)$

Własności domknięcia

Fakt

AWCBB jest podklasą AWEDC zamkniętą na operacje sumy, przecięcia i dopełnienia.

► konstrukcje dla AWEDC

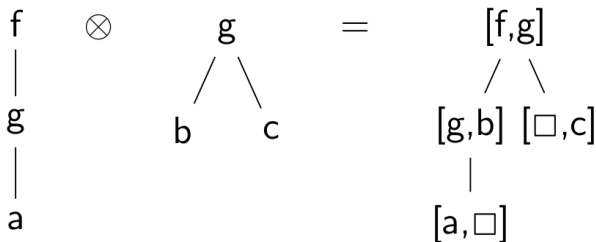
Własności domknięcia

	AWEDC	AWCBB	Automaty redukcyjne
przecięcie	$O(n^2)$	$O(n^2)$	
suma	$O(n)$	$O(n)$	
determinizacja	$O(2^n)$	$O(2^n)$	
dopełnienie	$O(2^n)$	$O(2^n)$	

▶ RA

Projekcja i cylindryfikacja

Kodowanie pary drzew:

Projekcja i cylindryfikacja

Definicja

Niech $R \subseteq T(\Sigma)^n (n \geq 1), 1 \leq i \leq n$. i -tą projekcją R nazywamy relację $R_i \subseteq T(\Sigma)^{n-1}$ taką, że

Projekcja i cylindryfikacja

Definicja

Niech $R \subseteq T(\Sigma)^n (n \geq 1)$, $1 \leq i \leq n$. i -tą projekcją R nazywamy relację $R_i \subseteq T(\Sigma)^{n-1}$ taką, że

$$R_i(t_1, \dots, t_{n-1}) \Leftrightarrow \exists t \in T(\Sigma) R(t_1, \dots, t_{i-1}, t, t_i, \dots, t_{n-1})$$

Projekcja i cylindryfikacja

Definicja

Niech $R \subseteq T(\Sigma)^n (n \geq 0), 1 \leq i \leq n + 1$.

Projekcja i cylindryfikacja

Definicja

Niech $R \subseteq T(\Sigma)^n (n \geq 0)$, $1 \leq i \leq n + 1$. i -tą cylindryfikacją R nazywamy relację $R^i \subseteq T(\Sigma)^{n+1}$ taką, że

Projekcja i cylindryfikacja

Definicja

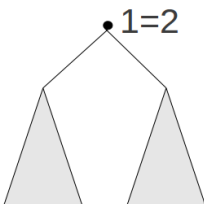
Niech $R \subseteq T(\Sigma)^n (n \geq 0)$, $1 \leq i \leq n + 1$. i -tą cylindryfikacją R nazywamy relację $R^i \subseteq T(\Sigma)^{n+1}$ taką, że

$$R^i(t_1, \dots, t_{i-1}, t, t_i, \dots, t_n) \Leftrightarrow R(t_1, \dots, t_{i-1}, t_i, \dots, t_n)$$

Projekcja i cylindryfikacja

- Jak rozpoznawać i -tą cylindryfikację $L(A)$: $A \in AWCBB$?
- Problem:

Projekcja i cylindryfikacja

- Jak rozpoznawać i-tą projekcję $L(A) : A \in AWCBB$?

Projekcja i cylindryfikacja

Fakt

Klasa automatów z warunkami równościowymi na braciach nie jest zamknięta na operacje projekcji i cylindryfikacji.

Automaty redukcyjne

Definicja

Automat $A \in AWEDC$ nazwiemy automatem redukcyjnym, jeśli istnieje porządek na stanach automatu A taki, że:

Automaty redukcyjne

Definicja

Automat $A \in AWEDC$ nazwiemy automatem redukcyjnym, jeśli istnieje porządek na stanach automatu A taki, że:

- dla każdego przejścia $f(q_1, \dots, q_n) \xrightarrow{c} q$ zachodzi $q \leq \min(q_1, \dots, q_n)$

Automaty redukcyjne

Definicja

Automat $A \in AWEDC$ nazwiemy automatem redukcyjnym, jeśli istnieje porządek na stanach automatu A taki, że:

- dla każdego przejścia $f(q_1, \dots, q_n) \xrightarrow{c} q$ zachodzi $q \leq \min(q_1, \dots, q_n)$
- jeśli c zawiera równość, zachodzi $q < \min(q_1, \dots, q_n)$

Automaty redukcyjne

Definicja

Automat $A \in AWEDC$ nazwiemy automatem redukcyjnym, jeśli istnieje porządek na stanach automatu A taki, że:

- dla każdego przejścia $f(q_1, \dots, q_n) \xrightarrow{c} q$ zachodzi $q \leq \min(q_1, \dots, q_n)$
- jeśli c zawiera równość, zachodzi $q < \min(q_1, \dots, q_n)$
- dla każdego ε – przejścia $q \rightarrow q'$ zachodzi $q' \leq q$

Własności domknięcia

Fakt 1.

Klasa automatów redukcyjnych jest zamknięta na sumę i przecięcie.

Własności domknięcia

Fakt 1.

Klasa automatów redukcyjnych jest zamknięta na sumę i przecięcie.

Fakt 2.

Nie istnieje algorytm determinizujący dla automatów redukcyjnych.

Własności domknięcia

Fakt 1.

Klasa automatów redukcyjnych jest zamknięta na sumę i przecięcie.

Fakt 2.

Nie istnieje algorytm determinizujący dla automatów redukcyjnych.

Fakt 3.

Nie wiadomo, czy klasa automatów redukcyjnych jest zamknięta na dopełnienie.